

Een aantal van de hoofdrolspelers bij elkaar voor het bedrijfsspan van De Enk. Bovenste rij v.l.n.r.: Anton Kuystermans (NGA), Gerard van der Werf (De Enk), Lambert Veenstra en NVG-directeur Lodewijk Klootwijk. Onderste rij v.l.n.r.: Casper Paulussen (NIB ScanPro) en Sjaak Groen (Has Kennistransfer). Joris Slaats (NGF) en Mathieu van der Ven ontbreken.

Geen besteksdokument, maar veel meer een discussie- en evaluatiedokument om kwaliteit van een golfbaan te beschrijven

NVG Cie Management en Onderhoud realiseert beeldkwaliteitscatalogus 'Onderhoudskwaliteit Golfbanen'

In een tijd dat de spoeling in golf dunner wordt, komt er meer en meer vraag naar een goede en objectieve methode om de kwaliteit van golfbanen vast te stellen. De commissie Management en Onderhoud van de NVG zal dit najaar tijdens het Groensymposium een beoordelingstool presenteren waarmee dit mogelijk zal zijn. Hein van Iersel spreekt met de hoofdrolspelers die deze tool het afgelopen jaar hebben gerealiseerd.

Auteur: Hein van Iersel

Directeur Lodewijk Klootwijk van de NVG vertelt half grappend hoe een hoofdgreenkeeper met zijn manager het maandelijkse rondje over de baan maakt. De hoofdgreenkeeper maakt zijn opmerkingen, de manager maakte zijn wensen kenbaar en aan het eind van het rondje doet iedereen een plas en blijft alles zoals het was. Klootwijk: 'Natuurlijk overdrijf ik, maar vaak komt het daar wel op neer. Dat heeft er ook mee te maken dat de greenkeeper misschien een andere taal spreekt dan de manager, maar nog meer met het feit dat er geen instrument is om die kwaliteit eenduidig en objectief vast te stellen.'

Aan dat laatste probleem moet het beeldkwaliteitshandboek 'Onderhoudskwaliteit Golfbanen' een eind maken. Geïnspireerd op een ouder document uit 2008, dat door het toenmalige Heijmans Sport & Groen – nu De Enk Groen & Golf – is ontwikkeld, heeft de Commissie Management en Onderhoud een tool ontwikkeld waarmee de geïnteresseerde leek, bijvoorbeeld een golfbaanmanager, baancommissaris of caddiemaster, samen met zijn greenkeeperstaf kan vaststellen aan welke kwaliteit een baan zou moeten voldoen en waar deze in de praktijk werkelijk aan voldoet.

Bezuinigen
Klootwijk: 'Omdat er in de praktijk eigenlijk geen basis is om de kwaliteit van een baan te beschrijven, kan het gebeuren dat een bestuur of golfbaanmanager aan zijn hoofdgreenkeeper de opdracht geeft om bijvoorbeeld 10 procent te bezuinigen.' Volgens Klootwijk is dat het paard achter de wagen spannen. 'Je zou allereerst moeten bepalen welke kwaliteit gewenst is en vervolgens kijken of je voor die kwaliteit het benodigde budget beschikbaar hebt. Daarna kun je gefundeerde beslissingen nemen waarop je het tekort aan budget kunt verhalen, of natuurlijk de

Actueel

Onderhoudskwaliteit golfbanen

kwaliteitseisen bijstellen.' Anton Kuystermans van de NGA geeft daarbij een aardig voorbeeld dat laat zien hoe goedkoper beheer niet altijd slechter hoeft te zijn: 'Op de Rotte Bergen moesten van de toenmalige manager de paden de *look & feel* van een ouderwets karrenspoor hebben. De volgende manager wilde daarentegen een strak onkruidvrij golfbaanpad.'

Kuystermans geeft daarmee onbedoeld ook een ander belangrijk voordeel van het nieuwe boekwerkje. Gerard van der Werf van De Enk Golf & Groen: 'Als je in dit boekwerk vastlegt hoe jouw baan eruit hoort te zien, dan kun je bij een wissel van het management ook duidelijk overdragen welke standaard jij wilt behalen.'

Heijmans

In 2008 kwam Heijmans Sport en Groen, de voorganger van het bedrijf van Gerard van der Werf, De Enk, met een enigszins vergelijkbare beeldkwaliteitscatalogus op de markt. Beide instrumenten lijken op elkaar, maar het doel is totaal anders. Golfbaanaannemer Heijmans introduceerde dit document vooral als opzet voor een resultaatbestek, terwijl het eerste doel van het instrument dat de NVG nu op de markt brengt meer ligt in onderling overleg tussen management en de greenkeeperstaf over de kwaliteit van de baan.

Sjaak Groen van de Has: 'Dat houdt niet in

dat het instrument niet gebruikt kan worden als hulpmiddel om een aannemer een offerte te laten opstellen.'

CROW

Het werken met kwaliteitshandboeken is in de golfmarkt nog relatief nieuw en onbekend. De Enk heeft op dit moment iets van zes golfbanen die via een resultaatbestek worden onderhouden. Als percentage van de totale markt is dat natuurlijk te verwaarlozen. In openbaar groen is dat heel anders. CROW, een kennisorganisatie die op het terrein van openbaar groen actief is, heeft tal van beeldcatalogussen ontwikkeld, waar gemeentelijke beheerders mee werken. In gemeenteland is het al *common practice* dat gezegd wordt: het centrum van een stad moet je op niveau A gaan bijhouden en bijvoorbeeld de buitenwijken op niveau B of C. CROW zou aanvankelijk ook betrokken worden bij de samenstelling van deze beeldkwaliteitscatalogus voor golf, maar door het wegvallen van een subsidie hiervoor ging dat niet door. Uiteindelijk is daarom het meeste praktische werk uitgevoerd door een net afgestudeerde student van Has Den Bosch, Mathieu van der Ven.

Een beeldkwaliteitscatalogus legt vast aan welke normen een golfbaan moet voldoen en zegt feitelijk niets over manieren om die kwaliteit te bereiken

Technisch

Het handboek dat de NVG samen met NGA en NGF zal gaan uitbrengen, is overigens meer dan alleen een beeldkwaliteitscatalogus. Achterin is een aantal tabellen opgenomen waarin je een technische beoordeling kunt vastleggen. Dat onderdeel is niet geschikt voor de geïnteresseerde leek; het invullen ervan vereist behoorlijk wat gespecialiseerde kennis. In dit hoofdstuk worden zaken vastgelegd zoals het organischestofgehalte van de verschillende baanonderdelen. Speciaal voor dit onderdeel is de methodiek van Casper Paulussen van NIB ScanPro na bewerking opgenomen in het handboek.

Duurzaamheid

Het aspect duurzaamheid en gewasbescherming is niet direct meegenomen in de beeldkwaliteitscatalogus. Lambert Veenstra laat tussen de regels door wel merken dat hij dat persoonlijk een gemiste kans vindt. Sjaak Groen en Paulussen van NIB ScanPro zijn daar wat minder van overtuigd. Een

beeldkwaliteitscatalogus legt vast aan welke normen een golfbaan moet voldoen en zegt feitelijk niets over manieren om die kwaliteit te bereiken. Veenstra: 'We overleggen binnen de werkgroep nog over de vraag hoe duurzaamheid wel in deze tool kan worden opgenomen. Dit om bij besprekingen over de beoordeling van de kwaliteit van de baan ook die aspecten mee te nemen en daarin bewuste keuzes te maken. En ook alvast ter voorbereiding op de toekomstige *Green Deal*, waarin het gebruik van bestrijdingsmiddelen bijna geheel wordt verboden.'

Doelstellingen commissie beeldkwaliteitscatalogus golfbanen:

- Hoe kun je de kwaliteit van golfbanen objectief vaststellen?
- Welke punten zijn belangrijk voor de kwaliteit van een golfbaan?
- Hoe krijgen we meer proactiviteit in de kwaliteitsverbetering van golfbanen?
- Hoe kunnen we overleg tussen management en greenkeeperstaf effectiever maken?

De beeldkwaliteitscatalogus 'Onderhoudskwaliteit Golfbanen' is een gezamenlijk initiatief van de NVG, de NGF en de NGA.